

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon

Justiitsminister Madis Timpson
info@just.ee

04.2024 nr 31-4/25-1/1

Pöördumine

Justiitsministeerium esitas 09.05.2022 kooskõlastamiseks ning huvirühmadele arvamuse avaldamiseks erakonnaseaduse ja krediitiasutuste seaduse muutmise seaduse eelnõu. 06.06.2022 esitas Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon seisukoha, mis sisaldas lahendusi kõigile seni järelevalves ette tulnud tehnilistele probleemidele ning mitmeid põhimõttelisi muudatusi erakondade rahastamise läbipaistvamaks ja ausamaks muutmiseks. 01.02.2023 esitas Justiitsministeerium kõnealuse eelnõu Vabariigi Valitsuse istungile heakskiitmiseks, kuid tulenevalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 16 lõikest 4 ja tulenevalt asjaolust, et Riigikogu XIV koosseisu korralisi istungeid rohkem ei toimunud, lõpetas Riigikantselei esitatud erakonnaseaduse, krediitiasutuste seaduse ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse muutmise seaduse eelnõu ettevalmistamise Vabariigi Valitsuse istungile. Seega on tollase valitsuse ajal ettevalmistatud ja kooskõlastusringi läbinud eelnõu jäänud käesoleva ajani Justiitsministeeriumisse seisma. Kuigi kõik varasemalt ametis olnud justiitsministrid on erakonnaseaduse muutmise vajalikkust kinnitanud, on see protsess sedavõrd kaua aega võtnud, et selle aja jooksul on esile kerkinud veelgi reguleerimist vajavaid olukordi, mida praegu kehtiv seadus ei võimalda lahendada. Näiteks valimisliitude vastutuse küsimus pärast valimisi, millest tulenevalt võiks kaaluda nende registreerimist mittetulundusühinguna; erakondade poliitilisi eesmärke toetavad mittetulundusühingud, kelle kaudu on võimalik erakondade kontrollimatu rahastamine; formaalselt mitte, kuid sisuliselt erakonna sidusorganisatsioonidena tegutsevad mittetulundusühingud, kes ei allu rahastamise järelevalvele jt. Kuna erakonnaseaduse muudatused on komisjoni järelevalvetevõime tõhustamisel möödapääsmatud, siis peaksid eelnõus juba olemasolevad ja lisaks reguleerimist vajavad olukorrad erakonnaseadusesse jõudma enne järgmisi kohaliku omavalitsuse volikogude valimisi 2025. aastal.

Eelnevast tulenevalt soovib Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon informatsiooni, mis asjaoludel viibib valitsuse poolt erakonnaseaduse muutmise seaduse eelnõu edastamine Riigikogusse ning kas ja millal on kavas seda teha?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa Oviir
komisjoni esimees

Tuuliki Lorvi 631 6671
tuuliki.lorvi@riigikogu.ee